

13 APRIL 1999. - Milieubeleidsovereenkomst. - Afgedankte voertuigen

Verslag adviezen over de milieubeleidsovereenkomst 'afgedankte voertuigen'

1. Situering

Artikel 3.1.1.1 van het VLAREA, het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer, wordt vanaf 1 juli 1999 een aanvaardingsplicht opgelegd voor voertuigwrakken of afgedankte voertuigen. Overeenkomstig artikel 3.1.1.4 van het VLAREA kan de wijze waarop aan de aanvaardingsplicht wordt voldaan, vastgelegd worden in een milieubeleidsovereenkomst. De betrokken sector heeft voor deze oplossing gekozen.

Het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst " Afgedankte voertuigen " werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 29 september 1998. Overeenkomstig artikel 6 van het decreet betreffende de milieubeleidsovereenkomsten werd het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst op 15 oktober 1998 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en tegelijkertijd voor advies overgemaakt aan de SERV en de MiNa-raad.

Tijdens de openbare procedure werden drie reacties ontvangen. Zowel de MiNa-raad als de SERV brachten een gunstig advies uit, respectievelijk op 12 en 18 november 1998, mits aan een aantal opmerkingen tegemoetgekomen wordt. Deze adviezen zijn niet bindend. In dit verslag is opgenomen in welke mate op de opmerkingen wordt ingegaan en wordt gemotiveerd waarom op bepaalde opmerkingen niet weerhouden worden.

2. Advies SERV

De SERV formuleert twaalf opmerkingen bij het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst. Overeenkomstig de nummering ervan in het uitgebrachte advies wordt verder ingegaan op deze bemerkingsen.

2.2 Definities

Alle " als afgedankte voertuigen beschouwde voertuigen " zijn ook per definitie "

afgedankte voertuigen ". Dit is ook duidelijk gesteld in de toelichting bij het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst die opgesteld werd ten behoeve van de SERV en de MiNa-raad.

In de definitie van het begrip " als afgedankt voertuig beschouwd voertuig " wordt de periode van zes maanden na het verstrijken van de geldigheidsduur van het schouwingsbewijs verlengd tot twaalf maanden. Hiermee wordt ook tegemoetgekomen aan de belangrijkste opmerking die tijdens de openbare procedure gemaakt werd.

2.3 Reikwijdte - toepassingsgebied

Het is niet de bedoeling dat partijen zich eveneens verbinden de specifiek op vlak van batterijen en afvalbanden in VLAREA opgelegde quota te realiseren. De aanvaardingsplicht voor afvalbanden en batterijen en accu's zal via andere milieubeleidsovereenkomsten geregeld worden. De producenten van voertuigen dragen geen verantwoordelijkheid voor deze specifieke onderdelen.

2.4 Partijen

Een milieubeleidsovereenkomst kan inderdaad geen andere overheden of bedrijfsorganisaties die de milieubeleidsovereenkomst niet ondertekenen, binden. De betrokken artikels uit het ontwerp werden aan deze opmerking van de SERV aangepast. Er kan wel opgemerkt worden dat de Europese federaties van 16 industriële sleutelsectoren zich reeds in 1996 vrijwillig verbonden hebben de Europese principes m.b.t. afgedankte voertuigen na te leven. Er kan dus verwacht worden dat ook de Belgische federaties zullen meewerken aan de realisatie van de doelstellingen van de milieubeleidsovereenkomst.

2.5 Verplichtingen en bindende kracht

De doelstellingen zoals bepaald in artikel 3.3.5. § 2 van het VLAREA zijn ook van kracht voor deze milieubeleidsovereenkomst. Een milieubeleidsovereenkomst mag immers niet in minder strenge vorm afwijken van de wettelijke bepalingen.

De maximale duur van een milieubeleidsovereenkomst is decretaal vastgelegd op vijf jaar. Er kan op dit ogenblik dus geen milieubeleidsovereenkomst gesloten worden die loopt tot op het ogenblik dat de eerste doelstellingen moeten behaald worden, zoals bepaald in het VLAREA en zoals overigens ook opgenomen in het ontwerp van richtlijn. Ook indien geen milieubeleidsovereenkomst zou gesloten worden, moeten de doelstellingen slechts op 1 januari 2005 behaald worden. In de voorliggende milieubeleidsovereenkomst verbinden de betrokken actoren zich om

reeds nu te starten met de uitbouw van een globaal systeem dat moet toelaten om in 2005 de doelstellingen te behalen. Het inbouwen van tussentijdse kwantitatieve doelstellingen heeft in het licht van de bepalingen van het VLAREA weinig zin. Vanuit de verplichting die aan het beheersorganisme opgelegd wordt om jaarlijks een algemeen beheersplan op te stellen (art. 5, § 4) en om jaarlijks aan de OVAM te rapporteren (art. 11), beschikt het Vlaamse gewest over de mogelijkheid om toe te zien op de vorderingen die jaarlijks gemaakt worden, en om desgevallend opmerkingen te maken.

Artikel 6, § 2, werd aangepast aan de opmerking van de SERV.

Wat betreft de opname van artikel 16 in de milieubeleidsovereenkomst kan gesteld worden dat het Vlaamse Gewest slechts akte neemt van het voorbehoud dat door de Europese automobiellindustrie gemaakt wordt bij de principes van de kosteloze aanvaardingsplicht en de kwantitatieve recyclage-objectieven. Hier staat geen enkele verbintenis van het Vlaamse gewest tegenover. De opname van dit artikel is noodzakelijk voor de leden van Febiac om de milieubeleidsovereenkomst te kunnen ondertekenen.

2.6 Monitoring en controle

In het algemeen beheersplan dat jaarlijks door het beheersorganisme moet opgesteld worden is een evaluatie van de behaalde resultaten voorzien. Daarnaast moet overeenkomstig artikel 11 van de milieubeleidsovereenkomst de nodige informatie aan de OVAM overgemaakt worden. Dit moet toelaten aan het Vlaamse gewest om monitoring en controle uit te oefenen.

Het instellen van een officieel meldpunt voor klachten lijkt overdreven. Klachten zullen automatisch bij het beheersorganisme terechtkomen.

Artikel 11, § 1 werd aangepast aan de opmerking van de SERV.

2.7 Sanctionering

De sanctionering is vastgelegd in het decreet betreffende de milieubeleidsovereenkomsten en moet dus niet in de milieubeleidsovereenkomst zelf herhaald worden. Zij is altijd toepasbaar.

2.8 Geschillenbeslechting

Rekening houdende met de opmerking van de SERV werden artikel 6, § 6 en 17 aangepast. Hierdoor wordt een Begeleidingscommissie opgericht die bemiddelt

indien er zich geschillen voordoen. Indien dit niet tot een oplossing leidt, kan de procedure voor de Rechtbank van Eerste Aanleg gevoerd worden.

2.9 Verstrekking van informatie en rapportering

De gegevens die aan de OVAM overgemaakt worden, moeten als openbaar beschouwd worden en kunnen dus in de rapportage aan de Vlaamse regering en aan het Vlaams Parlement opgenomen worden. Het is weinig zinvol in de milieubeleidsovereenkomst bepalingen op te nemen over de wijze van rapportering aan het Vlaams Parlement zolang de uitvoeringsbesluiten ter zake nog niet goedgekeurd zijn. Dit kan alleen maar leiden tot tegenstrijdigheden.

2.10 Verhouding tot regelgeving en vergunningverlening

Met het oog op een maximale ontmanteling van de gedepollueerde afgedankte voertuigen is het belangrijk dat het aangeboden voertuig volledig is om de globale stroom onder controle te kunnen houden. De opgelegde voorwaarden zijn ook noodzakelijk om fraude en import van afgedankte voertuigen uit de ons omringende landen te vermijden.

Artikel 8, § 5, 5, B, b) werd aangepast aan de opmerking van de SERV.

De milieubeleidsovereenkomst zal gepubliceerd worden in het Belgisch Staatsblad en is dus voor alle vergunningverlenende overheden kenbaar. Daarnaast moet ook een onderscheid gemaakt worden tussen de vergunning en de erkenning. Een van de erkenningsvoorwaarden is de vereiste om te beschikken over een milieuvergunning waaraan de VLAREM-voorwaarden verbonden zijn.

2.11 Looptijd

Overeenkomstig de opmerking van de SERV werd artikel 15 van het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst geschrapt en werd artikel 6, § 2, aangepast.

2.12 Opzegging, wijziging, verlenging

In de milieubeleidsovereenkomst worden de partijen gedefinieerd als enerzijds het Vlaamse gewest en anderzijds de " Organisaties ". Dit betekent dus automatisch dat de opzegging alleen kan door de " Organisaties " gezamenlijk. De bepalingen van het decreet betreffende de milieubeleidsovereenkomsten zijn daarenboven ook altijd van kracht.

Er is geen automatisch wijziging van de milieubeleidsovereenkomst meer

opgenomen. De artikels ter zake werden aangepast. Een wijziging zal dus steeds de procedure van het decreet betreffende de milieubeleidsovereenkomsten moeten volgen, zoals bepaald in artikel 14, § 1 van de milieubeleidsovereenkomst.

Gelet op de opmerking van de SERV werd ook de mogelijkheid tot automatische verlenging van de milieubeleidsovereenkomst geschrapt.

Ten slotte moet er voor gewaarschuwd worden dat de Vlaamse markt niet overstelpt wordt met voertuigwrakken uit de ons omringden landen op het ogenblik dat het 1-tegen-0-principe van kracht wordt.

2.13 Duidelijkheid en toegankelijkheid

In navolging van de opmerkingen van de SERV werden de artikels 5, § 4 en § 5, 7, § 2 en § 3, en 8, § 9 aangepast.

Wat betreft de factoren vermeld in artikel 8, § 5, 5, B, b) kan gesteld worden dat er geen onderlinge verhouding tussen de verschillende factoren vastgelegd wordt.

3. Advies MiNa-raad

De MiNa-raad heeft voor het ontwerp van milieubeleidsovereenkomst een gunstig advies uitgebracht, mits drie suggesties :

1. een bijsturing van de korte-termijn-doelstellingen en een afstemming van de looptijd van de milieubeleidsovereenkomst en het tijdschema van gekwantificeerde doelstellingen.

Deze opmerking is ook terug te vinden in het advies van de SERV. De motivatie waarom niet op deze suggestie ingegaan wordt is dus analoog aan deze die is opgenomen in de reactie op punt 2.5 van het SERV-advies. Er wordt voor gekozen om zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de Europese regelgeving die in ontwerp is, om geen concurrentieverstorende maatregelen te veroorzaken;

2. de ontwikkeling van een flankerend beleid.

Dit is geen element dat in de milieubeleidsovereenkomst moet opgenomen worden, maar dat een taak is voor de Vlaamse overheid. Het heffingenbeleid en het afvalbeleid in het algemeen is op dit ogenblik reeds volledig georiënteerd op de bevordering van preventie en recyclage en de ontrading van storten en verbranden. Dit beleid zal in de komende jaren verdergezet

worden;

3. een duidelijke regeling van de financiering.

Op dit ogenblik is de betrokken sector er in het algemeen van overtuigd dat het globale systeem zelfbedruipend zal zijn. Op basis van de ervaringen met de uitvoering van de milieubeleidsovereenkomst zal moeten blijken of dit inderdaad kan gerealiseerd worden. Zo niet, zullen door het beheersorganisme aangepaste voorstellen van financiering geformuleerd worden. Het is dus nu zeker nog niet duidelijk in welke wijze deze voorstellen zullen evolueren, en of een financieringssysteem noodzakelijk zal zijn. Wel kan gesteld worden dat de overheid niet zal bijdragen aan de financiering.

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](http://www.vito.be) 19/05/1999

Ontwerp [EMIS](http://www.emis.vito.be).